

Český svaz Taekwon-Do ITF

SROVNÁNÍ KARATE A TAEKWONDA

2020

Pavel Šmíd

Ve své eseji jsem se rozhodl porovnat bojové umění Taekwondo s bojovým uměním Karate.

Karate jsem cvičil 6 let. Začal jsem s kamarádem v roce 1973, kdy Karate bylo v České republice v úplných začátcích. Do oddílu dělali nábor od 15 let a nám bylo tenkrát 13. Přemluvili jsme trenéra ať nás vezme a slíbili, že to vydržíme. Vydržel jsem 6 let, kamarád 30. Při studiu na vysoké škole jsem karate vypustil, neboť přišly jiné zážitky, starosti a radosti. Po vysoké škole a základní vojenské službě mě kamarád znovu oslovil, ať se ke Karate vrátím. To byl rok 1986. Začal jsem znovu chodit do tělocvičny, ale v rámci treninku Karate vždy asi 40 min. byla výuka Taekwonda, kterou tam vedl Jugoslávec Zoran Samsa. Po nějaké době jsme se s několika kamarády shodli, že techniky Taekwondo se nám líbí více a založili vlastní (první v Československu) oddíl Taekwondo. Ze začátku nás trénoval Zoran Samsa a později za námi začali jezdit trenéři z Jugoslávie jako Toni Nobilo a Emin Durakovič. Posléze začal působit v Československu pan mistr Hwang Ho Yong, který se zasloužil nejvíce o rozvoj Taekwonda v Československu. Taekwondo cvičím dodnes, s přestávkami již 20 let.

Nejdříve bych rád uvedl historii vzniku jak Karate, tak Taekwonda.

Historie vzniku Karate.

Počátky vzniku Karate jsou spojovány s ostrovem Okinawa. Předpokládá se, že okolo 7. století sem začaly pronikat prvky čínských bojových umění. Nový vládce na Okinawě zakázal místnímu obyvatelstvu nošení jakékoliv zbraně. Tím ovšem podnítil rozvoj sebeobraného systému – Okinawa-te. V tomto systému bylo hlavním úkolem přežít. Trénovalo se ve třech hlavních městech – Shuri, Naha, Tomari. Výuka probíhala tajně, protože tomu, kdo byl přistižen při praktikování Okinawa-te hrozil trest smrti. Současně s tímto systémem se rozvíjel i systém boje se zbraní (Kobudo), kdy jako zbraně sloužily běžné věci každodenního života, např. cep na rýži (Nunchaku), klika od mlýnku na zrní (Tonfa). Toto období trvá až do roku 1868. Poté se bojové umění dostává do podvědomí veřejnosti a již není potřeba tajit smrtící umění. V té době se dají vysledovat dva hlavní směry Shorin-ryu (Shuri, Tomari) a Shorei-ryu (Naha). V Shorei-ryu má základ např. současný styl Goju-ryu. Jedním z hlavních představitelů Shorei-ryu byl mistr Anko Itosu. U něj se učil mistr Gichin Funakoshi, který jako první přenesl Karate na půdu Japonska a stal se zakladatelem v současné době snad nejrozšířenějšího stylu Karate - Shotokan. Funakoshi jako první použil název Kara-te, což přeloženo do češtiny znamená „prázdná ruka“.

Moderní Karate.

Za zlom ve vývoji Karate lze považovat rok 1868, tj. počátek období Meiji. Karate vystoupilo z ilegality. Od roku 1905 se začalo dokonce vyučovat v hodinách tělocviku na základních školách na Okinawě. Pro tento případ upravil mistr Anko Itosu řadu Kata Heian. V každé z těchto kata jsou procvičovány jednotlivé principy bojových umění a jejich zvládnutí je předpokladem pro další cvičení Karate. Gichin Funakoshi předvedl poprvé Karate pro japonského prince Hirohita na Okinawě v roce 1921. Následující rok Gichin Funakoshi poprvé předvádí Karate na půdě Japonska v Tokiu. Od tohoto roku zůstal Funakoshi v Japonsku a snažil se o rozšíření Karate mezi japonskou veřejnost. Začátky byly velmi těžké a teprve v roce 1924 založil své první Dojo. Funakoshi jako žák starých mistrů (Anko Itosu, Anko Azato) lpěl na tradicích a jen těžko byl ochoten něco měnit na starých principech cvičení Karate, odmítal i dělení Karate na jednotlivé směry a školy. Veškeré své úsilí soustředil na změnu tohoto bojového umění (Bujutsu) na bojovou cestu (Budo) s prvotním cílem zdokonalování jedince a omezení použití Karate jen na případy krajních situací. Proto

odmítl učit a rozvíjet útok. Tento jeho přístup vnášel mnoho rozporů mezi něj a jeho žáky a proto jich mnoho od něj odešlo. Jeho názor na zavádění nových věcí do systému výuky ovlivnilo až přátelství s Jigoro Kano, zakladatelem Judo. Gichin Funakoshi nakonec pod jeho vlivem provedl některé změny, např. zavedl barevně odstupňované žákovské stupně (Kyu) atd. Přestože byl proti dělení Karate na různé styly, zavedli žáci pro jeho Dojo název složený z jeho pseudonymu, kterým podepisoval své básně, Shoto a ze slova Kan a tím vlastně položili základ pro směr Karate Shotokan. Gichin Funakoshi ve svém Karate odmítal jakýkoliv typ konfrontace silou. Proto se pro něj stal určitým problémem tlak některých studentů (Hidetaka Nishiyama, Masatoshi Nakayama) na zavedení zápasu (kumite). Postupně jejich tlaku podlehl a zavedl nejdříve Sanbon-kumite a později Ippon-kihon-kumite. Gichin Funakoshi připravoval instruktory karate s posláním šířit toto bojové umění po celém světě. Druhá světová válka však zmařila jeho plány a mnoho instruktorů této generace v ní zemřelo. Po válce jeho záměr uskutečnil Shinan Hidetaka Nishiyama a své žáky (Ochi, Shirai, Kanazawa, Kawaoze atd.) vyslal jako instruktory do světa. Po celý svůj život se Shinan Hidetaka Nishiyama snažil a snaží o sjednocení všech, kteří se zajímají o Karate v jeho tradiční formě.

20 pravidel karate

Šótó nidžúkun jsou pravidla Karate, která sestavil okinawský mistr tohoto bojového umění Gichin Funakoshi, který je považován za zakladatele tradičního Karate. Napsal knihu „Karatedó – Má životní cesta“

Pravidla byla dokumentována kolem roku 1890, ale poprvé publikována byla v knize v roce 1938 s těmito dvaceti hlavními zásadami Karate:

- 1) Karate-do wa rei-ni, rei-ni owaru koto-o → Karate začíná úklonou a končí úklonou.
- 2) Karate-ni sente nashi → VKkarate není první pohyb.
- 3) Karate wa gi-no-tasuke → Karate je pomocníkem spravedlnosti.
- 4) Mazu jiko-o-shire, shikohite tao-wa → Poznej nejprve sám sebe, teprve potom toho druhého.
- 5) Gijutsu yooi shinjutsu → Duch je důležitější než technika.
- 6) Kokoro-wa hanatan koko-o yosu → Je nezbytné udržet si svobodnou mysl.
- 7) Wazawai-wa getai-ni shozu → Neštěstí se stává vždy z nepozornosti.
- 8) Dojo-nomino karate-to omou na → Karate se neodehrává jenom v dojo.
- 9) Karate-no shutyo-wa issho de-aruru → Cvičit Karate znamená pracovat celý dlouhý život.
- 10) Arai-yuru mono-o karate-wa seyo, soko-ni myo mi-ari → Stav se ke svým problémům s duchem Karate.
- 11) Karate-wa yu-no-gotoshi taezu netsudo-o ataezaraba moto-no mizu kaeru → Opravdové Karate je jako horká voda, která chladne, když ji stále neohříváš.
- 12) Katsu kantae-wa motsu namakenu kagae-wa hitsuyo → Nemysli na výhru, ale přemýšlej o tom, jak neprohraješ.
- 13) Tekki-no yotte tenka seyo → Změň svou obranu podle nepřítele.
- 14) Tattaka-wa keyo-jitsu-no soju ikan-ni ari → Tajemství boje spočívá v umění řídit ho.
- 15) Hitto-no-teashi-o ken to omou → Představuj si svou ruku a nohu jako meče.
- 16) Danshi mon-o izubera hyzkuman-no tekki ari → Když opustíš místo, kde jsi doma, děláš si četné nepřátele, takové chování ti přináší mrzutosti.
- 17) Kamae-wa shoshishaha-ni ato-wa shizentai → Začátečníci musí zvládnout nízké postoje, přirozená pozice těla je pro pokročilé.
- 18) Kata-wa tadashiku jissen-wa bezsu mono → Snaž se dosáhnout perfektní kata, skutečný zápas je něco jiného.

19) Chikara-no kyojaku karada-no shinshiku waza-no kankyo-o wasaruna → Dbej na správné použití tvrdé a měkké síly, napětí a uvolnění těla, pomalé a rychlé techniky.

20) Tsyo sune-ni shinen kufu syo → Vždy se snaž studovat a to co se naučíš, vyjádři ještě lépe.

Později tato pravidla mistr Funakoshi shrnul do 5 pravidel.

5 pravidel karate – GICHIN FUNAKOSHI.

1) Při cvičení musíte být smrtelně vážní... Váš protivník musí být přítomen ve vaší mysli, ať sedíte nebo chodíte nebo zvedáte paže. Být smrtelně vážný není podstatné jen pro pokračovatele karatedó, je to stejně důležité v běžném životě každého, protože život sám je boj o přežití. Kdokoli je spokojený tak, že předpokládá, že po selhání bude mít další příležitost, bude zřídka velmi úspěšný.

2) Trénujte jak srdcem, tak i duší a netrapte se teorií.

3) Vyhňte se domýšlivosti a dogmatismu, buďte pokorní a skromní.

4) Pokuste se vidět se takový, jaký opravdu jste a pokuste se přijmout to, co je záslužné v práci ostatních.

5) Dodržujte pravidla etikety. Zejména je důležitá zdvořilost.

Na začátku 19. století se pak Karate rozdělilo do několika stylů z nichž nejznámější jsou :

Shotokan Ryu.

je styl vytvořený Gichinem Funakoshim z raných okinawských stylů. Jsou však již upraveným bojovým uměním pro potřeby armády a soutěžení. Charakterizují jej hluboké postoje a dynamické prodloužené pohyby. Má množství kata , jež se cvičí s důrazem na sílu. Funakoshi pokládal cvičení kata za nejvyšší vyjádření svého umění. Ve své převážně přímočaré aplikaci využívá styl značnou svalovou sílu. Nováčci začínají s nácvkem jednoduchých Kata známých jako Heian. Těchto kata je pět a původně se jmenovaly Pinan. Vytvořil je mistr Itosu, jeden z učitelů Funakoshiho, a byly určeny pro vyučování v okinawských základních školách. Po zvládnutí Heian kata následují stále náročnější sestavy.

Wado Ryu.

založil jeden z Funakoshiho žáků Hironori Otsuka. Otsuka trénoval bojové umění již od dětství. Narodil se roku 1892 a většinu svého mládí strávil studiem stylu Shindo joshin ryu jujitsu. Po dlouhých letech studia se stal vůdčí osobností stylu. S Karate se poprvé seznámil prostřednictvím dr. Jogora Kana, tvůrce Judo. Okamžitě jej začal studovat, přestože mu již bylo přes třicet let. Po více než deseti letech strávených u Funakoshiho se odpoutal od Shotokanu a vytvořil vlastní styl. Karate mistra Otsuky zpočátku neneslo žádné jméno, ale roku 1940 se konal velký festival bojových umění a Otsuka byl požádán, aby zaregistroval název své školy. A tak vzniká wado-ryu. Při provádění charakteristických změn ve svém stylu se Otsuka opíral zejména o znalost Jujitsu, které sloučil s technikami Shotokanu. Výsledkem byly vzpřímenější postoje a plynulejší techniky ve srovnání se Shotokanem. Splynutí zásad jujitsu s důrazem na neprotivení se síle a tradičních manévru okinawského karate dodává wado-ryu lehkost pro japonské Karate spíše netypickou. Otsukovo wado-ryu představuje nesmírně rychlý styl. Jeho techniky a pohyby jsou absolutním vyjádřením mysli cvičícího, tak jak se projevují v jeho duši. Otsuka bývá často vzpomínán i v souvislosti s tím, že zformuloval první zásady Kumite. Používají se zde velmi lehké a rychlé techniky v kombinaci s krouživými pohyby boků, proto dává přednost uhýbání před přímým náparem hrubé síly. Když karatista uplatní určitou techniku, bleskově trhne rukou nebo nohou dozadu, aby ji protivník nemohl zachytit.

Goju Ryu.

vzniká roku 1929, zakladatelem je Chojun Myiagi (1888-1953), vychází z Naha-te, jeho obliba původně spočívá na úspěchu Kanryo Higaonny (1853-1915). Higaonna otevřel dojo v Naha kde používal 8 forem přinesených z Číny. Po jeho smrti nejlepší dva studenti Chojun Myiagi a Kenwa Mabuni přejímají jeho školu. Krátce poté se však Miagi rozhodl odejít do Číny, kde ho ovlivnily vnitřní školy kung-fu a speciální techniky dýchání. Později se vrací na Okinawu a stává se uznávaným učitelem. Poté odchází do Japonska na universitu v Kjoto. Roku 1929 založil Goju-ryu, 'tvrdá měkká cesta'. Zakládá se na principech jin a jang. V Goju-ryu se klade velký důraz na kombinaci měkkých kruhových blokujících technik s rychlým tvrdým počtem útoků přicházejících v rychlých sledech. Později se tento styl dělí na 2 větve - Myiagiho a Yamagochiho. Myiagiho Goju-ryu se zachovalo v nezměněné podobě prakticky dodnes.

Kyokushinkai Ryu..

je duchovním dítětem korejského mistra bojových umění Masutatsu Oyama (1923-1994), který rovněž studoval Shotokan u Funakoshiho. Po válce odchází Oyama na popud korejského mistra So Nei Chu, uznávaného mistra goju-ryu, do hor. Zde se chce tři roky věnovat pouze Karate. Trénuje dvanáct hodin denně bez volných dnů. Studuje zároveň knihy o budo, zen a filosofii. V roce 1950 demonstruje své schopnosti na zápasech s býky. Postupně bojuje proti padesáti dvěma býkům. Tři umírají ihned, ostatní mají porážené rohy. V roce 1952 podniká cestu po USA a přijímá vyzvání na souboj od kohokoliv. Vyhrává všech dvě stě sedmdesát soubojů, většinou po jediném úderu, nebo do tří minut. Naplňuje japonský princip "Ichi geki - Hissatsu", což znamená "Jeden úder - jistá smrt". V roce 1956 otevírá svoje první opravdové dojo v Mejiro v Tokiju. Tréninky jsou velmi tvrdé. Chodí sem bojovníci všech stylů, aby se zdokonalili v plnokontaktním zápase. Zápasilo se téměř bez omezení (včetně útoků na hlavu, genitálie apod.). Zranění byla na denním pořádku, odpad větší než devadesát procent. Oyama nikdy striktně nedodržel tradiční techniky Karate a i mimo rámec tohoto umění hledal efektivnější metody sebeobrany, jež by mohl začlenit do vlastního systému. V roce 1970 Oyama zavádí na turnaje nový druh soutěže. Nazval ji Knockdown. Tato forma dovoluje údery a kopy do těla a hlavy. Zápas končí v okamžiku kdy je jeden ze zápasníků sražen k zemi. I v tomto stylu se ještě používá cvičení kata.

Historie vzniku Taekwondo.

Historie Taekwonda je úzce spjata se životními osudy jeho zakladatele, generála Choi Hong-hi.

Choi Hong-hi se narodil v drsné a nevlídné krajině Hwa Dae v Myong Chun, jež spadá dnes pod území Severní Koreje. V mládí byl slabý a neduživý, neustálý zdroj starostí pro své rodiče. Avšak i přesto projevil budoucí generál silného a nezávislého ducha.

Ve věku 12 let byl vyloučen ze školy, poněvadž agitoval proti japonským úřadům, jež v té době Koreu ovládaly. To byl počátek dlouhé spolupráce se studentským hnutím za nezávislost - Kwang Ju. Po vyloučení ze školy poslal otec mladého Choie studovat kaligrafii k Hanovi Il-dongovi, jednomu z nejslavnějších učitelů v tehdejší Koreji. Han kromě toho, že výborně ovládal kaligrafii, byl také mistrem Tae-Kyon, starokorejského bojového stylu, využívajícího zejména technik nohou. Učitel, který byl znepokojen slabou fyzickou kondicí svého nového žáka, začal Choie zasvěcovat do drsného cvičení Tae-Kyon, aby mu pomohl

zdokonalit tělo.

V roce 1937 byl Choi poslán do Japonska, aby tam dosáhl dalšího vzdělání. Krátce před odjezdem měl mladík smůlu, neboť se zapletl do vášnivé hádky se silným profesionálním zápasníkem. Ten mu slíbil, že ho při jejich příštím setkání doslova roztrhá na kusy. Zdá se, že tato hrozba dala mladému Choiovi nový impuls k tréninku a zdokonalování se v bojovém umění.

V Kjoto Choi potkal Korejce, pana Kima, od něhož se začal učit japonské bojové umění, Karate. Po dvou letech usilovného tréninku dosáhl černého pásu, prvního danu. Choi neustále přemýšlel nad technikami Karate i Tae-Kyon a ještě zintenzivnil svůj trénink. Byl mu udělen druhý dan. Mladík doslova žil pro bojové umění.

Po vypuknutí 2. světové války byl Choi Hong Hi donucen narukovat do japonské armády proti své vůli a přesvědčení. Jeho posádka sídlila v Pchjongjangu. Zde se zapojil do korejského hnutí za nezávislost, známého jako Hnutí pchjongjangských studentů. Byl odhalen, zatčen a 8 měsíců držen ve vyšetřovací vazbě v japonském vězení. Zde, aby zmírnil nudu a udržel se tělesně ve formě, ve své cele intenzivně cvičil. Brzy se jeho spoluvězni a žaláři stali jeho žáky. Nakonec vypadal celý vězeňský dvůr jako gigantická tělocvična.

Osvobození v srpnu 1945 zachránilo Choie od výkonu sedmi let vězení. Po svém propuštění odjel do Soulu, kde organizoval setkání studentů – vojáků.

V lednu následujícího roku byl jmenován podporučíkem nově vzniklé armády Korejské republiky. Zanedlouho se stal velitelem setniny v Kwang ju v provincii Cholla Nemdo (4. pěší regiment). Začal své vojáky učit Karate jako prostředek tělesného a duševního výcviku. V tu dobu si začal uvědomovat potřebu vyvinout vlastní korejské bojové umění, jež by pro ně bylo jak ideově, tak i technicky nadřazeno japonskému Karate. S touto myšlenkou začal od března téhož roku systematicky vyvíjet a zdokonalovat techniky pro nové bojové umění.

Rok 1947 byl pro Choie rokem rychlého povýšení – na kapitána a potom na majora. V roce 1948 byl jmenován v Soulu náčelníkem přesunu, ubytování a zásobování vojsk. Stal se též instruktorem výuky bojového umění pro místní americkou školu vojenské policie. Koncem roku byl již podplukovníkem a v roce 1949 plukovníkem. Navštívil poprvé Spojené státy, kde pobýval ve Fort Riley Ground General School. Předvedl zde své bojové umění americké veřejnosti.

V roce 1951 se stal brigádním generálem. Během této doby organizoval a vedl Ground General School v Pusan jako zástupce velitele a náčelník akademického oddělení. Roku 1952 byl jmenován náčelníkem štábu 1. armádního sboru a byl pověřen doprovodem generála Mac Artura během jeho návštěvy v Kang Nung. V době příměří byl Choi velitelem 5. pěchotní divize.

Rok 1953 byl pro generála plný událostí jak v jeho vojenské kariéře, tak i v postupu jeho nového bojového umění. Napsal první oficiální knihu o vojenské výzvědné službě. Zorganizoval a uvedl do činnosti 29. pěchotní divizi v Cheju Island, která se později stala špičkou Taekwonda v armádě. Založil Oh Do Kwan (tělocvičnu Má cesta), kde úspěšně probíhala výuka kádrových instruktorů pro celou armádu. Byly zde provozovány a rozvíjeny techniky Karate, Tae-Kyon a samozřejmě moderního systému budoucího Taekwonda za pomoci pana Nam Tae-hi. To bylo v roce 1954. V druhé polovině tohoto roku vedl největší civilní tělocvičnu v Koreji. Byl povýšen na generálmajora.

Koncem roku 1954 bylo jeho dílo, uspořádání nového bojového umění, téměř hotové.

Rok 1955 znamenal začátek Taekwonda jako formálně známého bojového umění v Koreji. Na počátku tohoto roku byl sestaven zvláštní výbor, jehož členy byly vedoucí mistři – instruktoři, historikové a další významné osobnosti společnosti. Pro nové umění bylo navrhováno množství jmen. 11. dubna 1955 na zasedání výboru, svolaném gen. Choie, byl jednohlasně schválen jeho návrh – název Taekwondo pro jím vytvořené bojové umění.

V té době se Choi Hong Hi setkává s Bok Man Kimem, významným mistrem bojových umění.

Kim soukromě demonstroval své kopy a údery generálovi Choi a on se Kima vyptával na jeho bojové a vojenské zkušenosti. Mluvili také o budoucnosti bojových umění v Koreji. Po té se Bok Man Kim zúčastnil demonstrace bojových umění pořádanou Choiem a mistrem Son Duk Sungem. Mistr Son Duk Sung doporučil generálovi Choiovi, aby udělil černý pás Kimovi za dovednosti prezentované během demonstrace, kde navzdory jeho zranění Kim stále překvapoval diváky svými mimořádnými dovednostmi, zejména skoky a létajícími kopy. Generál Choi se také zeptal Kima, jestli by se chtěl přesunout do jeho divize a pomoci mu učít bojové umění v ozbrojených silách Koreje. Kim uctivě odmítl. Ve svých dvaceti letech neměl zájem se učit japonským technikám. Místo toho chtěl vytvořit a propagovat bojové umění pro Koreu. O tři dny později generál Choi nařídil velícímu důstojníkovi, aby Kim přijel za generálem. Kim tak učinil a začal spolupracovat s Choiem na vzniku nového korejského bojového umění, které téhož roku nazvali Taekwondo.

Bok Man Kim výrazně přispěl k podobě tulů, které generál Choi vytvořil pro Taekwondo mezi lety 1956 a 1964, aby nahradil modely karate, které se vyučovaly jak civilistům tak vojákům, protože v té době byly jediným dostupným modelem. Kim také doporučil generálovi Choi, aby byly tuly nebo vzory pojmenovány a symbolizovaly prominentní korejské historické osobnosti a události a aby se tak zachovalo to nejlepší z korejské historie v rámci nového národního bojového umění. Kim sestavil 15 tulů a na dalších 4 se podílel. Později se však názorově s Choiem rozchází a v roce 2002 zakládá ve Spojených Státech světovou organizaci Chun Kuhn Do.

Srovnání Karate a Taekwonda.

TAEKWONDO.

Taekwondo vzniklo jako moderní bojové umění, které využívá na základech starých bojových umění poznatky moderní fyziky. Jeho zakladatel Choi Hong Hi tím chtěl získat techniky s co možná nejvyšší účinností. Celou skladbu (kompozici) Taekwonda pak generál Choi Hong Hi uspořádal do pěti částí, kdy jedna část navazuje na druhou a bez jedné nelze cvičit druhou.

První částí jsou základní pohyby, které představují základ dalšího zdokonalování a růstu. Po zvládnutí základních pohybů jsou tyto řazeny do sestav (tulů) – druhé části skladby Taekwondo.

Sestavy mají přesný sled za sebou jdoucích pohybů. V nich student bojuje s několika imaginárními soupeři. Toto cvičení umožní studentovi procvičit si a zdokonalit základní techniky, později i vyšší, procvičit si koordinaci pohybů, kontrolu dechu a koncentraci. Pořadí technických sestav, stejně jako jejich obsah základních pohybů, je odstupňováno podle náročnosti, tedy od nejjednodušších po nejsložitější.

Další, třetí částí je souboj. V ní se student učí používat naučené techniky, správný odhad vzdálenosti a čtení soupeře. Ve své encyklopedii generál Choi Hong Hi uvádí přes 3300 technik. Dá se říci, že cvičenci Taekwonda mohou používat techniky téměř za každé bojové situace a z každé polohy těla. Takovýto rozsah technik nemá téměř žádné jiné bojové umění.

Další částí je sebeobrana. V sebeobraně student používá veškeré znalosti, které se naučil v předcházejících částech.

Poslední částí je trenink. To znamená neustále cvičit nové i již známé techniky a všechny části kompozice Taekwondo, neboť jedině tak může student růst. Z toho plyne, že kompozice Taekwondo tvoří vlastně uzavřený kruh, u něhož nelze nalézt konec ani začátek.

Sestavy, boj a sebeobrana jsou v Taekwondu zároveň soutěžní disciplíny. Další soutěžní disciplinou je wirok neboli silové přerážení. Při této disciplině student předepsanou technikou přeráží jednu, dvě či více dřevěných desek. Domnívám se, že je to nejefektivnější způsob jak si ověřit správnost a účinnost prováděných technik.

Další disciplinou je „Tki“ neboli speciální techniky. Tyto techniky se provádí ve výskoku a student si v nich nacvičuje zejména odhad vzdálenosti a koordinaci pohybu.

Zkouška na danové stupně sestává z tulů, volného boje, sebeobrany, sebeobrany proti noži, ze silového přerážení, ze speciálních technik a teorie.

Teorie je velice důležitá součástí bojového umění. A zde bych si dovolil citovat generála Choi Hong Hi :

„V posledních letech je na všech úrovních společnosti, zvláště mezi mladými, patrný vzestup násilí a ztráta morálky. Má to samozřejmě mnoho důvodů. Mnoho psychologů dnes cítí, že tento problém plyne z frustrace (pocitu marnosti). Analytici naopak ukazují na to, že tito svedení lidé, jsou ve skutečnosti část společnosti, která ztratila iluze a hledá hodnoty a závažnost v tom, co považují za podvodný, materialistický a absurdní svět válek a dekadence. Naneštěstí však namísto konstruktivního usměrňování jejich nadměrné energie a potenciálu, mnozí z nich se ve svém slepém hněvu odchyľují a ničí, místo aby stavěli, nebo od toho utíkají a izolují se pomocí drog ve svém vlastním světě fantazie. V současnosti se zdá, že tendence "silnější má zhoubný vliv na slabšího" dosáhla svého vrcholu. Otevřeně řečeno, současný svět blízce připomíná "věk korupce". Je zřejmé, že tento jev ve společnosti není způsoben pouze bojem o přežití, ale především kvůli přerostlé materiální a vědecké civilizaci. To první zavádí mladé k extrémnímu materialismu nebo egoismu, zatímco to druhé způsobí, že je člověk zachvácen strachem, i když hraje podstatnou roli ve veřejném blahu. Takže, co bude lékem? Je zbytečné říkat, že rozvoj morální civilizace (správné duševní stavy lidské bytosti jako pána tvorstva) nabude vrchu, nebo přinejmenším udrží krok s rozvojem materiální a vědecké civilizace. Nejvyšší cíl Taekwondo je eliminovat bojování, zastrašením silnějšího, jež utiskuje slabšího, silou, jež musí být založena na lidskosti, spravedlnosti, morálce, moudrosti a víře, a tak pomoci vybudovat lepší a mírumilovnější svět.“

Teoretické a duchovní znalosti v Taekwondu jsou do značné míry ovlivněny Konfuciem, tak jako je tímto učencem ovlivněna snad celá Asie.

Navíc cvičenci jsou v Taekwondu již od samého začátku učeni slibu Taekwonda a zásadám Taekwonda. Učí se rozumět významu myšlenek obsažených ve slibu a zásadách. Rovněž je jim vštěpováno, že slib a zásady dodržujeme nejen v tělocvičně, ale v celém životě. A jejich učitelé jim jdou příkladem.

KARATE.

Jak jsem psal už výše, s Karate mám osobní zkušenost. Na trenincích Karate se cvičenci zdokonalují ve fyzické připravenosti, sestavách a volném boji. Nikdy jsem nezažil při trenincích Karate výuku teorie.

Soutěžní disciplíny v Karate jsou sestavy a volný boj. V tom je Karate podobné Taekwondu. Nicméně další soutěžní disciplíny, které jsou v Taekwondu (sebeobrana, silové přerážení, speciální techniky) v Karate nejsou.

Sebeobrana je v Karate vyučována dle uvážení a schopností trenéra. Rovněž silové přerážení je věcí osobní touhy po zdokonalení každého cvičence. Techniky ve výskoku jsou určitě součástí technik v Karate, ale vzhledem k absenci některých technik, které Taekwondo běžně používá (např. bande dollyo chagi), jsou ve výrazně menším rozsahu.

Naproti tomu mnoho technik v Karate je téměř shodných s technikami v Taekwondu, cvičí je však již několik století stejně. Taekwondo uplatňuje v technikách poznatky moderní fyziky a to kontinuálně.

Danové zkoušky v Karate sestávají z předvedení znalosti technik, sestavy a volného boje. Danové zkoušky v Taekwondu obsahují kromě sestav a volného boje ještě sebeobranu, sebeobranu proti noži, silové přerážení, speciální techniky a teorii (viz výše).

Při shrnutí všeho, co jsem napsal výše se domnívám, že Karate je významné bojové umění, které do značné míry ovlivnilo zakladatele Taekwonda generála Choi Hong Hi. Nicméně svým systémem výuky a rozsahem se Taekwondu nevyrovná.

Co napsat závěrem? Člověk když se rozhodne pro cvičení nějakého bojového umění, je velice těžké rozhodnout se pro které, neboť v dnešním světě je každý zahlcen informacemi (ať už pravdivými, či nikoliv). Jsem rád, že já jsem se rozhodl pro korejské bojové umění Taekwondo.

Zdroje :

<https://www.karate-kobujutsu.cz/karate-vseobecne/karate-style/>

Encyklopedie, Choi Hong Hi

Taekwon – do: Origins of the Art: Bok Man Kim's Historic Photospective (1955 – 2015)

Stanislav Bílý, Shotokan, 5. dan

Pavel Šmíd

Ve Chvalšínách 25.8.2019